

**Analiza Impactului de Reglementare
efectuată pentru proiectul de lege pentru modificarea unor acte
normative**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza Impactului de Reglementare efectuată pentru proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
Data:	22 noiembrie 2021
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Serviciul îmbunătățiri funciare și fond funciar.
Persoana responsabilă și datele de contact:	Angela Dogotari Date de contact: e-mail: angela.dogotari@maia.gov.md , tel. 022 204-543.
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Problema care a impus elaborarea acestui proiect pentru modificarea unor acte normative sunt barierele birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea neeficientă a SCI și probleme la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>La momentul actual, în Codul fiscal se atestă o lacuna care poate afecta activitatea AUAI, deoarece lasă loc de interpretare și poate genera situația unui tratament disproporționat a acestora, sub aspect fiscal, în raport cu alte forme de organizații necomerciale.</p> <p>În speță, dispozițiile art. 52 din Cod indică o lista expresă a organizațiilor necomerciale care sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare și care sunt scutite de plata impozitului pe venit a producătorilor agricoli membr ai AUAI în această listă nu figurează, cu toate că, în conformitate cu art. 3 (1) al Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, AUAI sunt organizații necomerciale constituite benevol de către persoanele fizice și juridice care utilizează în activitatea lor irigarea, în modul prevăzut de această lege.</p> <p>Totodată, de jure și de facto, AUAI corespund cerințelor expuse în alin. 2 al aceluiași articol. Scopul de bază al acestora fiind administrarea, exploatarea și</p>	

întreținerea, în interes public și în interesul membrilor săi, a sistemului de irigare și/sau desecare ce a stat la baza formării ei.

În prezent, în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2010, au fost constituite și funcționează 35 de AUAI, dintre care 27 au semnat contractele de transmitere în folosință gratuită (comodat) a SCI – proprietatea statului, iar restul se află în proces de transfer de management. Membrii AUAI fiind producătorii agricoli.

Odată cu încheierea contractelor de transmitere în folosință gratuită (comodat) a sistemelor centralizate de irigare, producătorii agricoli – prin intermediul AUAI își asumă sarcina de administrare și exploatare sistemului de irigare și/sau desecare proprietatea statului din cadrul ariei sale de deservire și distribuirea apei pentru irigare către membrii Asociației, precum și alte sarcini prevăzute la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 171/2010. AUAI activează pe principii de autofinanțare, iar drept surse de venit, de bază, servesc cotizațiile anuale de membru și de aderare, precum și plățile pentru livrarea apei, achitate de membrii Asociației.

În conformitate cu art. 31 al legii menționate, cotizația anuală de membru are o destinație specială, care vizează acoperirea costurilor fixe și altor cheltuieli ce țin de activitatea AUAI (costurile de întreținere anuală a sistemului de irigare și/sau desecare și de pregătire a acestuia pentru următorul sezon de irigare, salariile personalului angajat, provizioane, etc.). Astfel spus, aceasta este o plată adresată acoperirii unei părți majore din cheltuielile de întreținere, exploatare și îmbunătățire a Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI), care sunt în esență proprietatea statului. Valența cotizației în procesul de asigurare a unei activități sustenabile a AUAI crește mai cu seamă în ani climaterici favorabili pentru agricultură, caracterizați prin precipitații abundente, când veniturile din irigare descresc semnificativ.

Astfel, cu toate că cotizațiile reprezintă plăți cu destinație specială, adresate întreținerii obiectelor de infrastructură - proprietatea statului, iar irigarea este o componentă complementară și esențială activității de producere agricolă, potrivit art. 24 al Codului Fiscal, cotizațiile achitate de producătorii agricoli nu sunt tratate la momentul actual ca cheltuielile ordinare și necesare, suportate de contribuabil, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

Situația existentă, constituie un impediment în dezvoltarea sectorului de irigare, generând reticiența producătorilor agricoli în obținerea calității de membru a AUAI și/sau tendința de a diminua valoarea cotizațiilor spre achitare și a se baza pe venituri reieșite din plăți pentru irigare, ceea ce poate afecta atât activitatea AUAI, cât și fiabilitatea SCI. Persoanele afectate fiind producătorii agricoli.

În acest context, se propune completarea art. 24 din Codul fiscal cu un alineat nou (152) cu următorul conținut: „(152) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.”

Refeindu-ne la impact asupra bugetului, în tabelul de mai jos sunt prezentate indicatorii relevanți activității AUAI și o estimare a impactului financiar mediu asupra veniturilor la buget în cazul aprobării modificărilor propuse.

AUAI	Suprafața ariei de deservire a SCI, ha	Suprafața deținută de membri AUAI, ha			Venituri totale din cotizații, mii lei			Cotizația medie, lei/ha			Impactul estimat asupra veniturilor la buget, mii lei		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Compact/SCI reabilitate	14153	7920	8429	8713	1610	1992	2202	203	236	253	193	239	264

Post-Compact/ SCI nereabilitate	20210	164 0	6950	6952	0	619	263 5	0	89	379	0	74	316
Total	34363	956 0	1537 9	1566 5	161 0	261 1	483 7	168	170	309	193	313	580

Sursă: Situația financiară a AUAI, Baza de date SIA RegAUAI

Astfel, pornind de la situația anului 2021, valoarea totală a cheltuielilor ce vor deveni deductibile la plata cotizațiilor de membru se estimează la 4837 mii lei, iar impactul de diminuare a impozitului pe venit se estimează în mediu la 580 mii lei, ceea ce constituie 0,01% în raport cu 5650, mln. lei venituri preconizate pentru anul 2021 la bugetul public național din încasarea impozitului pe venit de la persoane juridice.

Având în vedere cele expuse, impactul financiar poate fi apreciat ca nesemnificativ, mai ales în contextul că SCI - proprietatea statului sunt integral din mijloacele producătorilor agricoli membri ai AUAI, statul diminuându-și în perioada 2015 - prezent cheltuieli aferente cu circa 10489,5 mii lei anual.

Pe de altă parte, în opinia MAIA, această măsură va contribui la consolidarea interesului față de sectorul asociativ de gestionare a sistemelor de irigare, precum și va stimula activitățile și de întreținere, exploatare și dezvoltare a patrimoniului hidrotehnic, domeniul public al statului, ceea ce corespunde obiectivelor prioritate stabilite în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”.

Totodată, urmărind interesele de ordin general ale Statutului privind asigurarea integrității și utilizării eficiente a patrimoniul hidrotehnic public existent, inclusiv respectarea angajamentelor țării asumate prin acorduri internaționale în partea care ține de asigurarea durabilității investițiilor în reabilitarea și modernizarea sistemelor centralizate de irigare, se impun măsuri și alte măsuri care ar stimula sporirea utilizării sistemelor centralizate de irigare, în calitate de soluții complexe care garantează instrumente reale de combatere a constrângerilor cauzate de secete pentru toți agricultorii, indiferent de mărimea și capacitățile agricultorilor din aria de deservire.

Una din propuneri ce ar contribui la acest obiectiv, expusă și de către producătorii agricoli, utilizatorii de apă și AUAI în cadrul conferințelor și altor evenimente de specialitate, rezidă în limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

În susținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente și anume:

1. Protejarea investiției publice a statului în Sistemele Centralizate de Irigare;
2. Asigurarea accesului larg a producătorilor agricoli la surse de apă pentru irigare de calitate fără a fi necesară obținerea unei autorizații de mediu pentru folosința specială a apei la irigare;
3. Asigurarea protecției mediului și resurselor de apă;
4. Aplicarea metodelor de irigare prietenoase mediului și protecției resurselor de sol;
5. Asigurare onorării obligațiilor fiscale privind pentru utilizarea resurselor naturale (apei);
6. Optimizarea costurilor de întreținere a Sistemelor Centralizate de Irigare și a apei la irigare.

În acest sens, la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea alineatului (31) cu următorul conținut: (31) În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege”. Autorizații deja eliberate altor titulari vor rămâne valabile până la expirarea valabilității acestora.

O altă problemă cu care se confruntă producătorii agricoli membri ai AUAI și alți utilizatori de apă este faptul că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare. Astfel, art. 25 din Legea apelor, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii vor coordona prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei. Totodată, termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Instituțiile responsabile de coordonare prin ghișeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile, și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. Astfel, la art. 30, alin. (5) cifra „30” se va substitui cu cifra „20”.

De asemenea, se propune la alineatul (4) cifra „30” se substitui cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să poate notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Totodată, în legătură cu derularea procesului de transfer al managementului SCI de la întreprinderile de stat către AUAI, necesită reglementare problema succesiunii autorizațiilor de folosință specială a apei la irigare. În prezent, Legea apelor reglementează doar la general expres procedura de succesiune în cazul dat și care sunt documentele necesare în acest scop. Ca urmare, autoritatea competentă solicita AUAI prezentarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Din aceste considerente, AUAI au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

În acest scop, se propune la art. 29 de completat în final alin. (2) cu următorul conținut: „în baza actului care necesită reperfectare și documentelor confirmative ce dovedesc succesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei”.

Concerizarea data este necesară pentru ca autoritatea abilitată să nu solicite toate documentele indicate la art. 25 din Legea apelor. Se propune să fie prezentată în acest scop cererea de cesionare și autorizația eliberată anterior.

Totodată, în virtutea faptului că întreprinderile de stat specializate gestionau mai multe SCI, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți succesori, autoritatea abilitată să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte conform documentelor confirmative ce dovedesc divizarea acestora.

Un alt impediment cu care se confruntă AUAI, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare în cazul unor secete severe. Sunt cazuri cînd utilizatorii de apă au necesitate de un volum de apă la

irigare mai mare decât cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare însă Legea apelor nu stabilește proceduri clare în acest sens.

Astfel, se propune ca la art. 30 din Legea apelor, de stabilit că autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să poată fi modificată de către autoritatea abilitată la solicitarea de către titularii autorizației de mediu pentru folosința specială a apei a volumului suplimentar de folosință a apei la irigare. De asemenea, de completat art. 30 cu alin. (4) și (5) cu următorul conținut:

„(4) Modificarea volumului de apă în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se efectuează în decurs de 5 zile de la depunerea cererii de către autoritatea emitentă, cu avizul organului central al administrației publice în domeniul apelor.

(5) Termenul de valabilitate a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei modificat nu poate depăși termenul de valabilitate indicat în actul permisiv care se modifică.”

Totodată, menționăm că o soluție de aprovizionare cu apă la irigare poate fi colectarea apei de ploaie. Aceasta este una dintre cele mai eficiente și ecologice soluții pentru administrarea apei din precipitații. Chiar și în perioadele cu precipitații reduse, poate fi colectată apă pentru creșterea culturilor agricole.

În plus, colectarea apei de ploaie va scădea cererea de apă la irigare. Iar pentru construcția acestor bazine sunt folosite materiale prietenoase mediului. Conform prevederilor art. 22 alin. (5) din Legea apelor, precipitațiile atmosferice care cad pe terenurile private pot fi folosite de către proprietar în conformitate cu dispozițiile Codului civil și se consideră folosința generală a apei, și nu este necesar de obținut autorizație de folosință specială a apei la irigare.

Articolele 590-593 din Codul civil stabilesc modul de folosire a apelor, regulile speciale de folosință, captare a apelor etc.

Conform prevederilor art. 592 alin. (1) proprietarul care vrea să folosească pentru irigarea terenului său apele naturale și artificiale de care poate dispune în mod efectiv are dreptul ca, pe cheltuiala sa exclusivă, să facă pe terenul riveran opus lucrări utile de captare a apei.

În cazul surplusului de apă conform prevederilor art. 593 alin. (1) din Codul civil proprietarul căruia îi prisosește apa pentru necesitățile curente este obligat ca, în schimbul unei juste și prealabile despăgubiri, să ofere acest surplus proprietarului care nu poate procura apa necesară terenului său decât cu o cheltuială excesivă.

Proprietarul nu poate fi scutit de obligația menționată la alin. (1) din art. 593 pretinzând că ar putea da surplusului de apă o altă destinație decât satisfacerea necesităților curente. El poate însă cere proprietarului aflat la nevoie despăgubiri suplimentare cu condiția că va dovedi existența reală a destinației pretinse.

Ținând cont că, bazinele de acumulare a apei din precipitații este necesar de construit în extravilan în majoritatea cazurilor pe terenuri cu destinație agricolă propunem de a indica expres în art. 36, lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991 că pe terenurile cu destinație agricolă, pot fi amplasate bazinele de acumulare a apelor pluviale la irigare.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
2. Bariere birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

3.Utilizarea neeficientă a patrimoniului hidrotehnic public;
4.Diminuarea eficienței economice a producției agricole;
5.Impedimente la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor.
6. Lipsa reglementărilor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți la eliberarea/reperfectare/modificarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea patrimoniului hidrotehnic public, la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor și crearea impedimentelor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

Astfel, sunt afectați producătorii agricoli și utilizatorii de apă care utilizează apa la irigare. Pentru anul 2021 mai mulți producători agricoli membri ai AUAI au impedimente la aplicarea dosarelor pentru obținerea subvențiilor la compensarea cheltuielilor la irigare.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

- Cod fiscal nr. 1163/1997;
- Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011;
- Codul funciar nr. 828/1991
- Hotărîrea de Guvern nr. 894 din 12.11.2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei.

În prezent în *Cod fiscal nr. 1163/1997* la momentul actual se atestă o lacuna care poate afecta activitatea AUAI (membri sunt producătorii agricoli), deoarece lasă loc de interpretare și poate genera situația unui tratament disproporționat a acestora, sub aspect fiscal, în raport cu alte forme de organizații necomerciale.

Dispozițiile art. 52 din Cod indică o listă expresă a organizațiilor necomerciale care sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare și care sunt scutite de plata impozitului pe venit. AUAI în această listă nu figurează, cu toate că, în conformitate cu art. 3 (1) al Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, AUAI sunt organizații necomerciale constituite benevol de către persoanele fizice și juridice care utilizează în activitatea lor irigarea, în modul prevăzut de această lege. Astfel, este necesar de a stabili expres în lista menționată și AUAI.

Totodată, potrivit art. 24 al Codului Fiscal, cotizațiile achitate de producătorii agricoli nu sunt tratate la momentul actual ca cheltuieli ordinare și necesare, suportate de contribuabil, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

Odată cu încheierea contractelor de transmitere în folosință gratuită (comodat) a sistemelor centralizate de irigare, producătorii agricoli – prin intermediul AUAI își asumă sarcina de administrare și exploatare sistemului de irigare și/sau desecare proprietatea statului din cadrul ariei sale de deservire și distribuirea apei pentru irigare către membrii Asociației, precum și alte sarcini prevăzute la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 171/2010.

AUAI activează pe principii de autofinanțare, iar drept surse de venit, de bază, servesc cotizațiile anuale de membru și de aderare, precum și plățile pentru livrarea

apei, achitate de membrii Asociației. În conformitate cu art. 31 al Legii nr. 171/2010, cotizația anuală de membru are o destinație specială, care vizează acoperirea costurilor fixe și altor cheltuieli ce țin de activitatea AUAİ (costurile de întreținere anuală a sistemului de irigare și/sau desecare și de pregătire a acestuia pentru următorul sezon de irigare, salariile personalului angajat, provizioane, etc.). Acesta este o plată adresată acoperirii unei părți majore din cheltuielile de întreținere, exploatare și îmbunătățire a Sistemelor Centralizate de Irigare (SCI), care sunt în esență proprietatea statului.

Această măsură va contribui la consolidarea interesului față de sectorul asociativ de gestionare a sistemelor de irigare, precum și va stimula activitățile și de întreținere, exploatare și dezvoltare a patrimoniului hidrotehnic, domeniul public al statului.

Totodată, urmărind interesele de ordin general ale statului privind asigurarea integrității și utilizării eficiente a patrimoniul hidrotehnic public existent, inclusiv respectarea angajamentelor țării asumate prin acorduri internaționale în partea care ține de asigurarea durabilității investițiilor în reabilitarea și modernizarea sistemelor centralizate de irigare, se impun măsuri care ar stimula sporirea utilizării sistemelor centralizate de irigare, în calitate de soluții complexe care garantează instrumente reale de combatere a constrângerilor cauzate de secete pentru toți agricultorii, indiferent de mărimea și capacitățile agricultorilor din aria de deservire.

Se propune limitarea eliberării actelor permissive privind folosința specială a apei pentru irigare altor titulari aflați în ariile de deservire a sistemelor centralizate de irigare fiabile.

În suținerea acestei măsuri sunt invocate mai multe argumente, astfel, irigarea efectuată de către o persoană alimentată legal cu apă printr-un sistem centralizat de irigare gestionat de o asociație a utilizatorilor de apă pentru irigare sau de o altă persoană care deține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei nu necesită o astfel de autorizație, alt argument ține de avantajele tehnice și mediu, fiind menționat că sistemele centralizate de irigare sunt dotate sistemele necesare protecție a mediului, aplică metode de irigare și asigură cu apă prietenoasă solului, iar capacitățile de pompare acestora pot satisface suprafețe mai mari și un număr mai mare de agricultori.

Și un alt argument ține de aspectul economic și fiscal al problemei. Utilizarea eficientă a SCI și majorarea volumelor de apă pompată contribuie inevitabil la diminuarea costurilor de întreținere a SCI și a apei la irigare, iar pe dimensiunea statului aceasta va spori transparența și vărsarea deplină a obligațiilor fiscale aferente utilizării resurselor naturale. În acest context la art. 27 din Legea apelor, se propune completarea alineatului (3¹) ca în aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare funcțional, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează doar asociației utilizatorilor de apă pentru irigații ori entității juridice, abilitate să gestioneze acest sistem în modul stabilit de lege”. Autorizații deja eliberate altor titulari vor rămâne valabile până la expirarea valabilității acestora.

La art. 25 din *Legea apelor*, se propune modificarea termenului de eliberare a autorizației de folosință a apei la irigare. Problema cu care se confruntă AUAİ și alți utilizatori de apă este faptul că Agenția de Mediu nu eliberează în termen de 30 zile autorizația de folosință specială a apei la irigare. Astfel, art. 25 din *Legea apelor*, stabilește că instituțiile competente, în termen de 30 de zile de la primirea cererii vor coordona prin procedura ghișeului unic, condițiile de folosință a apei. Astfel, termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru Agenția de Mediu este de asemenea 30 de zile.

Instituțiile responsabile de coordonare prin gheșeul unic în majoritatea cazurilor prezintă avizul în termenul stabilit de 30 de zile, și Agenția de Mediu nu reușește să elibereze autorizația data în termenul stabilit.

Din aceste considerente, se propune ca instituțiile competente de la primirea cererii să coordoneze prin procedura ghișeului unic în termen de 20 zile. În acest sens se propune modificarea art. 30, alin. (5).

De asemenea, se propune la aliniatul (4) cifra „30” se substituie cu cifra „15” din considerentul ca orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecții la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să poate notifica în scris instituția competentă în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție, pînă Agenția de Mediu va elibera autorizația de folosință specială a apei la irigare.

Totodată, în prezent, Legea apelor reglementează doar la general expres procedura de succesiune în cazul dat și care sunt documentele necesare în acest scop. Ca urmare, autoritatea competentă Agenția de Mediu solicita producătorilor agricoli, AUAU prezentarea întregului set de acte stabilite la art. 25 din Legea apelor, eliberînd o nouă autorizație de folosință specială a apei la irigare. Astfel, în anul 2020 au avut impedimente la obținerea subvențiilor pentru achitarea cheltuielilor la irigare.

Pentru soluționarea problemei date, se propune modificarea art. 29 din Legea apelor. Concerizarea data este necesară pentru ca autoritatea abilitată să nu solicite toate documentele indicate la art. 25 din Legea apelor. Se propune să fie prezentată în acest scop cererea de cesionare și autorizația eliberată anterior.

Totodată, în unele cazuri pot fi mai mulți succesori ai unei autorizații, din aceste considerente se propune de completat art. 29 cu alin. (3) din Legea apelor, ca în cazul în care sunt mai mulți succesori, autoritatea abilitată să înregistreze cesiunea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru fiecare cesionar în parte conform documentelor confirmative ce dovedesc divizarea acestora.

Un alt impediment cu care se confruntă producătorii agricoli, AUAU, este depășirea volumului de apă stabilit în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei la irigare în cazul unor secete severe. Sunt cazuri cînd utilizatorii de apă au necesitate de un volum de apă la irigare mai mare decît cel stabilit în autorizația de folosință specială a apei la irigare însă Legea apelor nu stabilește proceduri clare în acest sens.

Pentru soluționarea problemei date, este necesar modificarea art. 30 din Legea apelor, și de stabilit că autorizația de mediu pentru folosința specială a apei să poată fi modificată de către autoritatea abilitată la solicitarea de către titularii autorizației de mediu pentru folosința specială a apei a volumului suplimentar de folosință a apei la irigare.

O altă carență în *Codul funciar* este lipsa reglementărilor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare. Pentru eliminarea acestui impediment și ținînd cont că apele pluviale pot fi acumulate în extravilan se propune completarea art. 36 din *Codul funciar* cu reglementări în scopul dat.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prezentul proiect de lege implică următorul obiectiv:

Asigurarea utilizării eficiente a investițiilor și patrimoniului hidrotehnic public și eliminarea barierelor birocratice în procesul de eliberare, reperfectare, modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Posibile dezavantaje:

1. Menținerea lacunelor și barierelor birocratice în procesul de eliberare/reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

2. Stagnarea situației și menținerea condițiilor pentru poluarea mediului și irigarea terenurilor agricole cu apă necorespunzătoare în ariile de deservire a SCI fiabile, ce poate conduce la degradarea resurselor de sol;

3. Utilizarea neeficientă a SCI și, ca consecință, degradarea investițiilor și a patrimoniului hidrotehnic public;

4. Descurajarea producătorilor agricoli de trece la practica culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticultură și viticultură) utilizând irigarea;

5. Reducerea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;

6. Diminuarea eficienței economice a producției agricole;

7. Păstrarea impedimentelor la accesarea sprijinului financiar (subvențiilor) destinate producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II - aprobarea proiectului

Prezentul proiect are drept scop eliminarea barierelor birocratice în procesul de eliberare, reperfectare, modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare, utilizarea eficientă a SIC.

Cu referire la modificările propuse Codul fiscal sunt:

- Facilitarea fondării și consolidarea capacităților AUAJ de a gestiona SCI într-un mod sustenabil;

- Susținerea și stimularea producătorilor agricoli de a aderă la AUAJ și de a utiliza irigarea pentru majoararea productivității și combaterea fenomenelor de secetă;

- Majorarea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;

Cu referire la modificările propuse la Legea apelor sunt:

- Eliminarea lacunelor în procesul de obținere de către utilizatorii de apă/producătorii agricoli a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;

- Asigurarea integrității și creșterea eficienței exploatării sistemelor de irigare centralizate;

- Facilitarea fondării și consolidarea capacităților AUAJ de a gestiona SCI într-un mod sustenabil;

- Utilizarea legală și judicioasă a resurselor de apă disponibile;

- Irigarea terenurilor agricole cu apă calitativă, ce va reduce riscul de degradare a resurselor de sol;

- Facilitatea accesului producătorilor agricoli la subvenții din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, la submăsura ce ține de stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare;

Cu referire la modificările propuse Codul funciar sunt:

- Crearea premiselor pentru construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nu s-au identificat opțiuni alternative decât cea de aprobare a proiectului dat.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Costuri:

Costurile în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Efecte negative:

1. Neprezentarea actelor permise pentru eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare
2. Irigarea terenurilor agricole cu apă necalitativă;
3. Degradarea resurselor de sol;
4. Neasigurarea irigației terenurilor agricole și scăderea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticultură și viticole).
5. Descreșterea volumului producției agricole;
6. Reducerea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;
7. Neasigurarea eficienței economice a producției Agricole;
8. Neasigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic.

Riscuri:

1. Nerespectarea de către agenții economici a prevederilor Legii apelor nr. 272 din 23.12.2011;
2. Irigarea terenurilor agricole în lipsa autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare sau ne asigurarea irigației;
3. Neasigurarea integrității și utilizarea ineficientă a sistemelor de irigare centralizate - proprietatea statului.

Impactul:

1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
2. Bariere birocratice în procesul de reperfectare/modificare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;
3. Poluarea mediului și irigarea terenurilor agricole cu apă necorespunzătoare ce poate conduce la degradarea resurselor de sol;
4. Utilizarea neeficientă a SCI și, ca consecință, degradarea investițiilor și a patrimoniului hidrotehnic public;
5. Descurajarea producătorilor agricoli de trece la practica culturilor agricole cu valoare adăugată;
6. Diminuarea eficienței economice a producției agricole.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri:

Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de hotărâre respectiv.

Beneficii:

- Diminuarea riscurilor de secetă și sporirea competitivității produselor alimentare pe piață;
- Facilitarea procesului de obținere/modificare/reperfectare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare;
- Asigurarea irigării terenurilor agricole cu apă calitativă ce va reduce riscul de degradare a resurselor funciare;
- Clarificarea statutului AUAI;
- Susținerea și stimularea producătorilor agricoli de a aderă la AUAI și de a utiliza irigarea pentru majorarea productivității și combaterea fenomenelor de secetă majorarea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticultură și viticultură);
- Asigurarea accesului la apă pentru irigații și corespunzător majorarea productivității culturilor agricole cu valoare adăugată (culturi legumicole, horticultură și viticultură) și corespunzător a defalcărilor în buget majorarea veniturilor producătorilor agricoli și nivelului de trai în mediul rural;
- Asigurarea utilizării legale și judicioase a resurselor de apă disponibile, precum și a integrității și exploatarei eficiente sistemelor de irigare centralizate – proprietate publică a statului;
- Crearea condițiilor și eliminarea impedimentelor la construcția bazinelor de acumulare a apelor pluviale la irigare.

Riscuri:

Nu s-au identificat riscuri în vederea aprobării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Costuri de conformare:

Eliminarea unor impedimente la irigarea terenurilor agricole și administrarea patrimoniului hidrotehnic va micșora timpul și cheltuielile producătorilor agricoli la perfectarea actelor permissive pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și asigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic.

Lipsa de cheltuieli și a unor impacturi negative din partea statului pentru elaborarea, aprobarea și publicarea actului legislativ.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimbarea substanțială a valorii beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu fost identificate costuri de conformare în vederea implementării prevederilor prezentului proiect.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării irigației terenurilor agricole și administrării patrimoniului hidrotehnic, perfectării actelor permise pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și asigurarea integrității patrimoniului hidrotehnic, se va opta pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Opțiunea propusă va influența pozitiv atât asupra mediului de afaceri din domeniul alimentar, cât și asupra societății prin protejarea resurselor de apă și sol.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului dat este de competența Agenției de Mediu și a producătorilor agricoli. Ca urmare a aprobării prezentului proiect Hotărîrea de Guvern nr. 894/2013 cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosința specială a apei și Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1170/2016 urmează a fi ajustate.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

1. Numărul AUAİ create/fondate;
2. Volumul de apă pompat la irigarea terenurilor;
3. Numărul bazinelor de acumulare a apelor pluviale pentru irigare;
4. Majorarea veniturilor producătorilor agricoli;
5. Majorarea productivității culturilor agricole.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Odată cu aprobarea și intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect impactul pozitiv se va resimți în timp, după o evaluare anuală a implementărilor și respectării prevederilor propuse.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în promovarea prezentului proiect sunt:
-Producătorii agricoli, utilizatorii de apă, AUAİ care își manifestă interesul firesc față de protejarea resurselor de apă și sol și asigurarea colectării apelor pluviale și irigarea culturilor agricole în perioada de vegetație;

-Autoritatea publică interesată (Agenția de Mediu) care are obligația, competența de eliberare a autorizație de folosință specială a apei la irigare.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului dat la data de 22.10.2021 a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotaririi-guvernului-cu-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8579>) la compartimentul *Transparență decizională*, la rubrica *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*.

De asemenea, în conformitate cu pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărîrea de Guvern nr.23/2019, Anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analizei Impactului de Reglementare a proiectului dat a fost plasat pe siteul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare ([articip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650](https://particip.gov.md/ro/document/stages/analiza-a-impactului-de-reglementare-efectuat-pentru-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8650)).

Astfel, AIR a fost remis Ministerului Finanțelor pentru examinare și consultare. Deasemenea, AIR a fost consultat cu Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Analiza Impactului de Reglementare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative a fost discutat în cadrul unei ședințe de lucru cu Fondul de Dezvoltare Durabilă din Moldova și avizat pozitiv.

Alte propuneri și obiecții asupra AIR a proiectului prenotat nu au parvenit.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterată 1</i>	<i>Opțiunea alterată 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă			
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață			
activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice			
cadru instituțional al autorităților publice			
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			

bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor			
situația social-economică în anumite regiuni	3		
situația macroeconomică			
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	2		
nivelul de salarizare			
condițiile și organizarea muncii	3		
sănătatea și securitatea muncii			
formarea profesională			
inegalitatea și distribuția veniturilor	3		
nivelul veniturilor populației	1		
nivelul sărăciei	1		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	2		
nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	3		
biodiversitatea	2		
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului	3		
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă			

intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor	3		
alte aspecte de mediu			

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.